

Dodiri stvarnosti

Dejana Durakovića

NAKLADNIK: Galerija umjetnina grada Slavonskog Broda

www.gugsb.hr

e-mail: galerija-umjetnina@sb.t-com.hr

Za nakladnika: Romana Tekić

Urednik kataloga i autor predgovora: Branimir Pešut

Fotografije: Dejan Duraković, Neven Pešut

Postav izložbe: Dejan Duraković

Oblikovanje kataloga: Intergrafika TTŽ d.o.o.

Tisak: Intergrafika TTŽ d.o.o.

Naklada: 150 primjeraka

Likovni salon „Vladimir Becić“, 31. listopada-31. studenoga 2019.

ISBN 978-953-7586-95-9

Dodiri stvarnosti

Dejana Durakovića

LIKOVNI SALON „VLADIMIR BEČIĆ“
31. LISTOPADA - 31. STUDENOGA 2019.

Dejan Duraković nazočan je na likovnoj sceni već dugi niz godina i ovo je njegova dvadeset prva samostalna izložba. Kipar koji se odlučio okušati u brojnim kiparskim medijima; drvetu, terakoti, bronci ali i slikarskim tehnikama dosljedan je u lirizaciji svoga dijela svijeta, svoje Slavonije, koja je sama po sebi sinonim za pjesmu i poeziju. U njoj je našao razloge za definiranje vlastitog subjektivnog prostora i njegova Slavonija dobrim dijelom je poticaj njegovog stvaralaštva.

Rođen u slavonskoj ravnici crpi oblike i događaje iz vlastite intime i tišine daleko od programa i manifesta angažirane umjetnosti, kroz svoju specifičnu likovnu estetiku i poetiku, svjestan veličine kiparske povijesti, ostaje vjeran sebi i čvrstom obliku, manualnoj vještini kojim potvrđuje vrijednosti tradicionalnog kiparstva a istovremeno traži vlastiti kreativni put i mjesto u kontekstu suvremenosti.

Krenuti na put do Durakovićevog ateljea nedaleko Vinkovaca znači proći pejzažem zgusnutim oko razvučene linije koja ga dijeli na zemlju i nebo. To je prostor njegovog zavičaja koji je oformio njegovu osobnu memoriju i stvorio konkretno emocionalno izvorište ideja za njegovo djelo...Nudi se taj kompendij organskih i geometrijskih oblika u pejzažu ne samo slikarskom oku koje ga je oslikalo nebrojeno puta, već i Durakovićevoj kiparskoj potrazi za segmentima pejzaža kojom će otkriti kako prelići u nove opipljive forme „Žitna polja“, „Kanale“, „Krošnje“, „Ravnice pod snijegom“ ili „Noći“... U želji da podari trajni oblik, jutru, vjetru ili sjeni u čvrstom mediju, Duraković nas želi podsjetiti da za umjetnika nema nevažnih stvari ...Stvarnost i priroda nudi kiparu likovno problemsko obilje, a on će uzeti one sadržaje koji najviše bude njegovu imaginaciju .

Kiparski poučak glasi da uz malo drveta, boje i puno kontemplacije moguće je dati uvid u slučajnu drugu stranu prirode. Umjesto literarne opširnosti i cinemaskopskih formata Durakoviću su draži sumarni kiparski haikui. U jednom ranijem predgovoru Predrag Goll zapisuje o Durakoviću:“Veliko nije u dimenzijama, umjetničko djelo raste unutarnjom napetošću, a ne vanjskim dimenzijama“.

Suvišnoga nema jer mali format suvišno ne dopušta, detalji odvlače u literarnost. U njima se zrcali artikulirana jednostavnost, čistoća forme omekšanih rubova. Evokacija i sugestija umjesto deskripcije, odvagana sinteza umjesto narativne rasutosti, po kiparskom principu koji je Branko Ružić znao sjajno artikulirati: dvije litre tekućine moguće je komprimirati u bocu od litre...za „Proljeće II“ dovoljna je tek jedna brončana vlat trave...Interes za mnogobrojne teme je očit; uz mrtvu prirodu, pejzaž, sakralne motive ni čovjek nije zaboravljen („Na početku dana“, „Buđenje“,“Mjesto pod suncem“) kao ni muško -ženske situacije („Dečki idu u život“, „Posrnuli umočko“, „Muškarci i žena“)... Sve su to Durakovićevi kiparski odgovori na erotske teme koje su Slavonija i slavonski bećerac opjevali. Uostalom „sve je skulptura“, a Durakovićeva skulptura k tome nosi i razlog za vedrinu u svakoj duši i u trenutku izmamљуje osmjech na našim licima. Reljefi u sebi nose izbalansiranu kompozicijsku strukturu ritama punoga i praznoga, a istovremeno postoje između slikarstva i kiparstva jer su istovremeno i skulptura i slika... „Uokvirivanje“ i slikarsko kadriranje sadržaja u brojnim radovima nedvosmisleno asocira na pozornicu slike koje tako i iščitavamo. Slikarski format ko-

jeg definira doseg umjetnikove ruke istovremeno je i mjera formata Durakovićevih skulptura. Reljefne skulpture bi gotovo stale u ruku i dovoljan je jedan pogled, onaj frontalni da nam stanu u vidno polje. Uokvireni i reducirani klinasti simboli, uvijek su u vertikalnom disbalansu ili blagoj dinamičnoj distorziji stoje u svojoj elementarnosti kao simboli života i čovjeka. Umjetni izvor rasvjete je na novijim radovima, važan dio kiparskog sižea koji podvlači i naglašava integralnu temu o svjetlu i dodatno ju transformira te joj daje novu vizualnu vrijednost. Principima pune plastike Duraković nam daje „priču“ o „Potrazi“, „Polovnjači“, „Pod snijegom“ ili „Crnom tulipanu“ ...

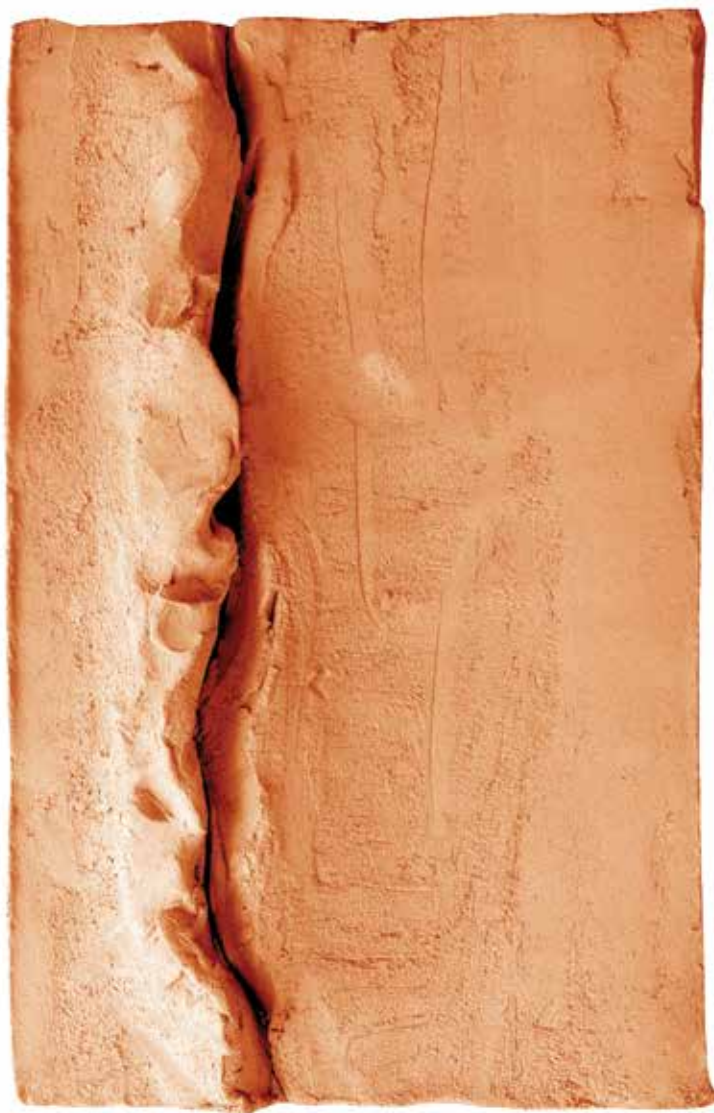
Pored reljefa i skulptura drugu dionicu ove izložbe ne manje važnu čine crteži i slike. Crteži olovkom prizivaju lucidnu misao Josipa Vanište koja kaže da se „olovkom može sve izraziti“...Kiparski crtež kojem kontura nije dovoljna već je oprostoren sjenčanjem i gotov je kao ideja ili skica za Durakovićevu konačnu realizaciju u čvrstom materijalu. „Olovka misli“ glasi stara izreka...i ovdje je sve jasno definirano i kiparu tek preostaje da se ideja materijalizira i od nje stvori skulptura („Veliki Brat“, „Dante“). Slikarski radovi jednako progovaraju sažetom sintaksom o svom sadržaju; bilo da je riječ o mrtvoj prirodi ili isječku Slavonije pod imenom „Trava“.

Interpretativna i imaginativna svojstva Durakovićevog djela govore kako se može voditi sadržajan kiparski dijalog sa prirodom uz minimum sredstava. Durakovićevo autentično kiparsko zapisivanje i likovno stajalište ne kriju da su se nadahnuće i poticaj neposredno razvijali u izravnom problematiziranju tema iz životnog okruženja i nije bez razloga sam kipar odredio naziv izložbe „Dodiri stvarnosti“. Prostori kiparevih zahvaćanja u stvarnost su neprestano otvoreni jer prepoznatljiva gradbena matrica njegovih radova već ima svoj uspostavljeni kontinuitet, uz zrno vedrine i nostalgiju za novom kiparskom avanturom...

Branimir Pešut

BRAZDA

terakota, 30 cm x 29 cm, 2010.

DANTE

drvo, 40cm x 33cm x 10cm, 1993.

DEČKI IDU U ŽIVOT
terakota, 22 cm x 68 cm, 2008.

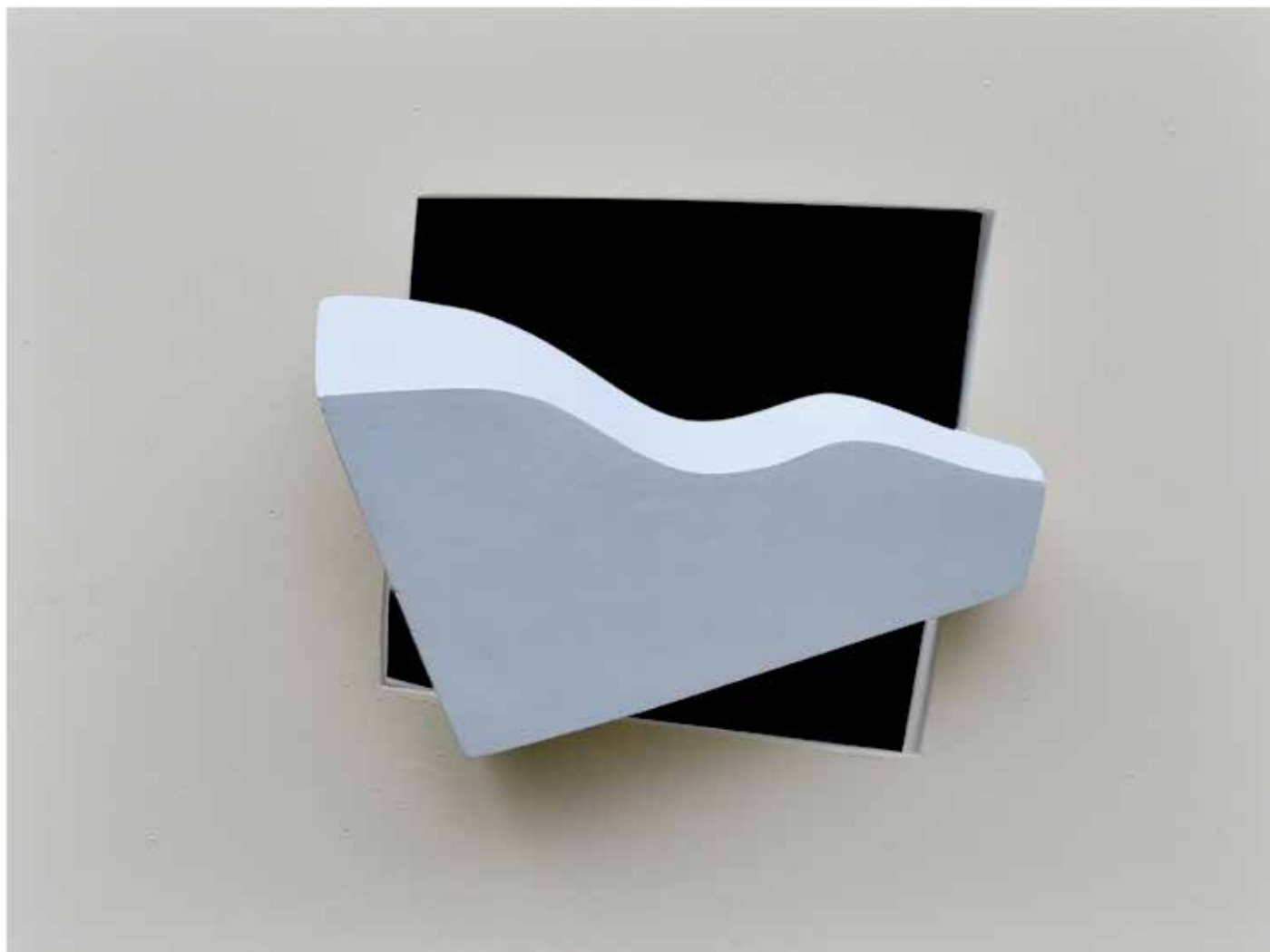

DIJAGON

drvo, bronca, 21 cm x 36 cm x 6 cm, 2013.

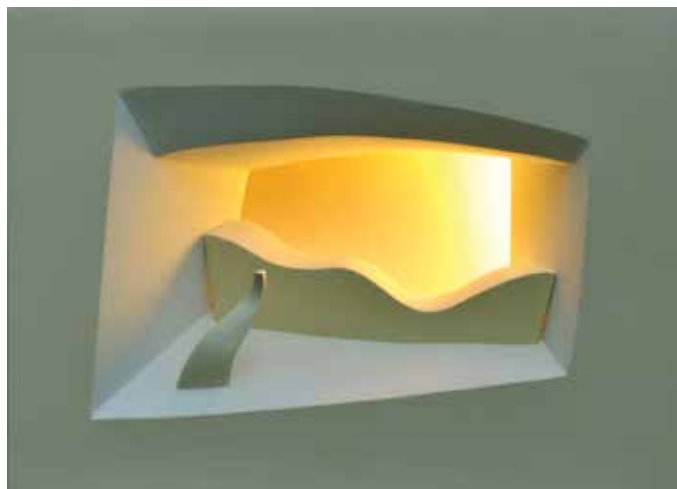
IZVAN

kombinirana tehnika, 32 cm x 42,5 cm, 2019.

JUTRO

kombinirana tehnika, 37 cm x 50,5 cm, 2019.

NOĆ

drvo, 30 cm x 41 cm, 2013.

KANAL II
drvo, 25 cm x 22 cm x 11,5 cm, 2010.

KROŠNJE

drvo, bronca, 22,5 cm x 30,5 cm, 2013.

POD SNIJEGOM

drvo 12,5cm x 35 cm x 6,5cm, 2013.

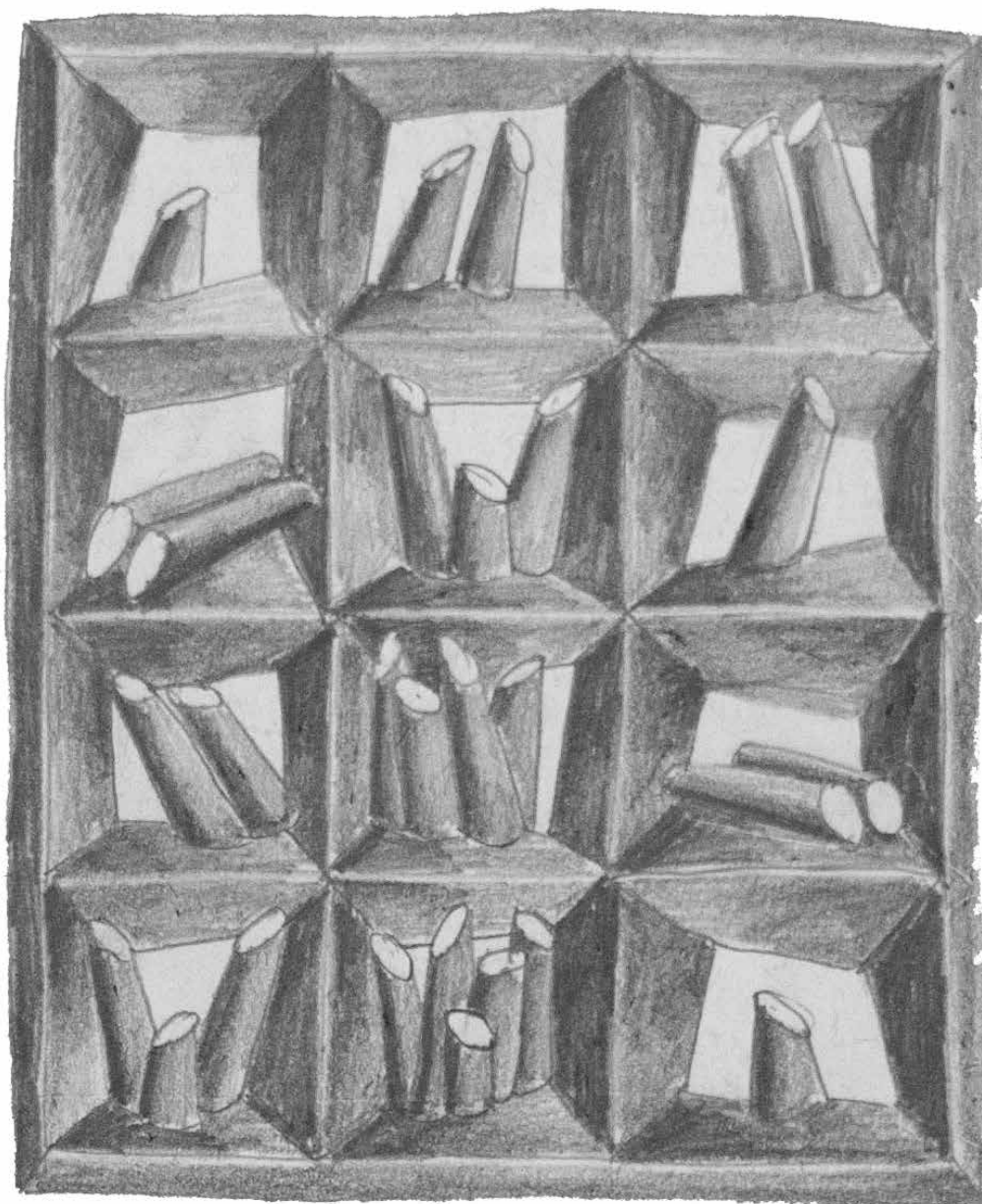

POTRAGA

drvo, visina 37,5 cm, 2013.

PRIČA O POSTANKU

olovka na papiru, 12x 10 cm, 1993.

PROLJEĆE II
drvo, 16,5 cm x 28,5 cm, 2013.

U OSAMI

drvo, 24 cm x 25 cm x 5 cm, 1995.

U VAZI

drvo, bronca, 36 cm x 28 cm, 2013.

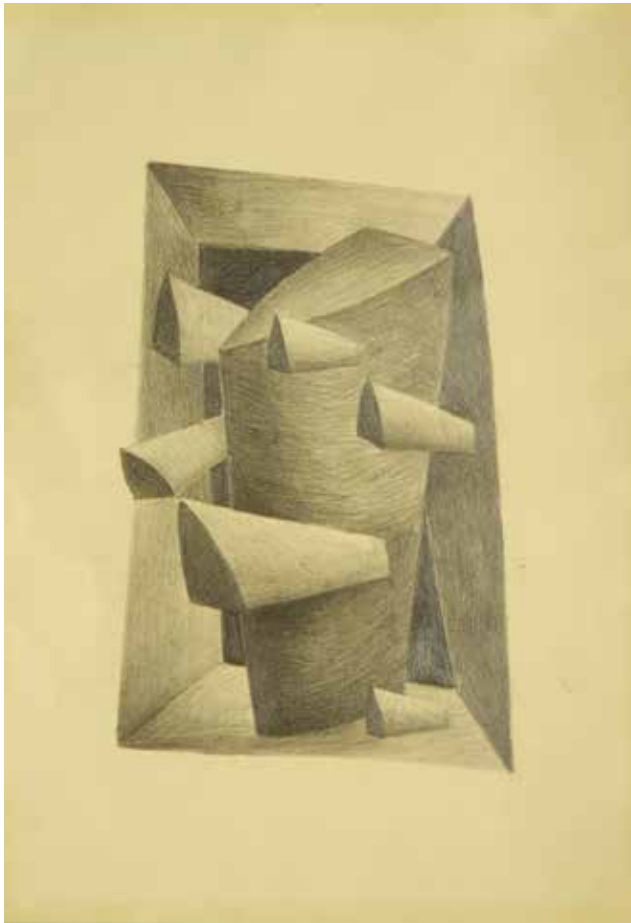
VAGATORIJA

drvo, 24 cm x 24 cm x 5,5 cm, 1995.

VELIKI BRAT

olovka na papiru, 22,5 cm x 15 cm, 1993.

VJETAR
terakota, 25 x 41 cm, 2012.

ZIMSKE SJENE

terakota, 38 cm x 59 cm, 2012.

ZLATNA ŽITA
bronca, 15 cm x 26,5 cm, 2013.

Katalog izložaka

CRTEŽI

1. DRVO SPOZNAJE II, olovka, 25cm x 33 cm, 2018.
2. AMBIJENT I, olovka, 15 x 25cm, 1993.
3. BORDEL, olovka, 85cm x 7cm, 1991.
4. DANTE, olovka, 42 cm x 28 cm, 1993.
5. PROZOR, olovka, 25 cm x 37 cm, 1994.
6. DRVORED, olovka, 36 cm x 51 cm, 2011.
7. DVIJE, olovka, 9,5cm x 8,5 cm, 1991.
8. INTERIJER, olovka, 7cm x 10 cm, 1991,
9. NEBESKA VRATA, olovka, 28,5 cm x 17,5cm, 1993.
10. ODAR, olovka, 22 cm x 16cm, 1993.
11. ONE, olovka, 9cm x 8,3cm, 1991.
12. OŠTRA, olovka, 8,5cm x 8cm, 1991.
13. PROZOR, olovka, 20,5 cm x 18cm, 1993.
14. SABIJANJE, olovka, 8,5cm x 9,5cm, 1991.
15. VELIKI BRAT, olovka, 22,5cm x 15cm, 1993.
16. PRIČA O POSTANKU, olovka, 12cm x 10cm, 1993.

RELJEFI

1. BUDENJE, komb.tehnika, 35cm x 50,5cm, 2019.
2. DANTE, drvo, 40cm x 33cm x 10cm, 1993.
3. JUTRO, drvo, 25cm x 24,5cm x 5cm, 1995.
4. JUTRO, komb. tehnika, 37cm x 50,5cm, 2019.
5. MJESTO POD SUNCEM, komb.tehnika, 29,5cm x 23,5cm x 5cm, 1995.
6. MUŠKARCI I ŽENA, drvo, 17cm x 24,5cm x 5cm, 1995.
7. NOĆ, drvo, 30cm x 41cm, 2013.
8. ZLATNI, komb. tehnika, 12,5cm x 20cm, 2019.
9. PROLJEĆE II, drvo, 16,5cm x 28,5cm, 2013.
10. SLAVONSKI KRIŽ bronca, 35,5cm x 30cm, 2018.
11. U OSAMI, drvo, 24cm x 25cm x 5cm, 1995.
12. U ŠETNJI (JELENA 1991.), drvo, 25cm x 25cm x 5cm, 1995.
13. U VAZI, drvo, bronca, 36cm x 28cm, 2013.

14. VJETAR,terakota, 25cm x 41cm, 2012.
15. ZLATNA ŽITA, bronca,26,5cm x 15cm, 2013.
16. KROŠNJE, komb.tehnika, 22,5cm x 30,5cm, 2013.
17. ZIMSKE SJENE, terakota,38cm x 59cm, 2012.
18. VELIKI BRAT, komb.tehnika,52cm x 42cm, 2019.
19. U OSAMI, komb.tehnika, 35cm x 28cm, 2019.
20. BRAZDA, komb.tehnika,30cm x 29cm,2010.
21. U OKVIRU, komb.tehnika, 32cm x 42,5cm, 2019.
22. KRIŽ, gips, 37cm x 18cm, 2018.
23. VAGATORIJA, drvo, 24cm x 24cm x 5,5cm, 1995.

SKULPTURE

1. POD SNIJEGOM, drvo, 12,5cm x 35cm x 6,5cm, 2013.
2. POTRAGA, drvo, vis.37,5cm, 2013.
3. DIJAGON, komb.tehnika, 21cm x 36cm x 6cm, 2013.
4. CRNI TULIPAN, komb.tehnika, vis. 40cm, 2013.
5. KANAL II, drvo, 25cm x 22cm x 11,5cm, 2010.
6. MORA ŽITA II, terakota,16cm x 55cm, 2012.
7. POSRNULI UMOČKO, terakota, vis. 33cm, 2006.
8. POLOVNJAČA, 2006. terakota, vis. 22cm, 2006.
9. DEČKI IDU U ŽIVOT, terakota, 22cm x 68cm, 2008.
10. HLADNO MORE, 2006. terakota, vis. 18cm, 2006.
11. NAMJERA, terakota, vis. 20cm, 2009.

SLIKE

1. U OKVIRU, komb.tehnika, 37 cm x 45 cm, 2019.
2. REZOVI, komb. tehnika, 37cm x 45cm, 1998.
3. TRAVA, komb. tehnika, 50cm x 70cm, 2000.
4. USAMLJENI, komb. tehnika, 50cm x 70cm, 2010.

Biografija

Dejan Duraković, akademski kipar rođen je 25. svibnja 1959. godine u Vinkovcima. Diplomirao je 1989. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi profesora Stipe Sikirice. Izlagao je na mnogim skupnim izložbama u Hrvatskoj i inozemstvu te ostvario dvadeset samostalnih izložbi.

Bliski su mu simbolizam, minimalizam te konceptualna umjetnost. Kao likovni pedagog radi od 1989. godine, a od 2008. godine radi kao profesor na Umjetničkoj akademiji u Osijeku. Umjetnički je voditelj sedam likovnih kolonija, voditelj likovnog odjela Ogranak Matice hrvatske Vinkovci, od 2009. godine scenograf manifestacije međunarodnog i nacionalnog značaja „Vinkovačke jeseni“, član organizacijskog odbora međunarodne smotre kazališnog stvaralaštva u Vukovarsko - srijemskoj županiji i scenograf kazališta „Mika Živković“ u Retkovicima. Autor je niza javnih spomenika u Vinkovcima, Jarmini i Županji. Bavi se i medaljerstvom. Živi i radi u Vinkovcima.

